

U s t a w a
z dnia
**o zmianie ustawy o ochronie przyrody
oraz niektórych innych ustaw**

Art. 1.

W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 83a:

a) uchyla się ust. 2,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Organ właściwy do wydania zezwolenia, o którym mowa w ust. 3, niezwłocznie przekazuje do uzgodnienia projekt zezwolenia wraz z aktami sprawy, w tym dokumentację fotograficzną drzewa lub krzewu.”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Niewyrażenie stanowiska w terminie 30 dni, a w przypadku przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego - 60 dni, od dnia otrzymania projektu zezwolenia, o którym mowa w ust. 3, przez organ, do którego zwrócono się o zajęcie stanowiska, uznaje się za uzgodnienie zezwolenia.”;

2) w art. 83f:

a) w ust. 1:

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) krzewu albo krzewów rosnących w skupisku, o powierzchni do 25m²,

- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

3) drzew, których obwód pnia na wysokości 130 cm nie przekracza:

a) 100 cm - w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej oraz płatanu klonolistnego,

b) 50 cm - w przypadku pozostałych gatunków drzew;

- po pkt 3 dodaje się pkt 3a-3b w brzmieniu:

„3a) drzew lub krzewów, które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej;

3b) drzew lub krzewów usuwanych w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego;”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a-1b w brzmieniu:

„1a. Rada gminy, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, może określić, że przepisów art. 83 ust. 1 nie stosuje się także do innych drzew lub krzewów wskazanych w oparciu o następujące kryteria:

- 1) gatunek drzewa lub krzewu, lub
- 2) wiek drzewa lub krzewu, lub

3) obwód pnia drzewa na wysokości 130 cm lub powierzchnia krzewu albo krzewów rosnących w skupisku, lub

4) cel usunięcia drzewa lub krzewu:

- a) związany z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- b) niezwiązany z prowadzeniem działalności gospodarczej, lub

5) cechy nieruchomości:

- a) objęcie nieruchomości określonymi przez radę gminy formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5,
- b) wpisanie do rejestru zabytków,
- c) położenie w pasie drogowym drogi publicznej,
- d) rodzaj użytku wynikający z ewidencji gruntów i budynków,
- e) określone przeznaczenie nieruchomości wynikające z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

1b. W postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu uchwały, o której mowa w ust. 1a, zapewnia się możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.”;

3) w art. 85:

- ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Oplatę za usunięcie drzewa ustala się mnożąc liczbę cm obwodu pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm i stawkę opłaty.

- ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Oplatę za usunięcie krzewu ustala się mnożąc liczbę metrów kwadratowych powierzchni gruntu pokrytej usuwanymi krzewami i stawkę opłaty.”,

- po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Rada gminy, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, określa wysokość stawek opłaty, o których mowa w ust. 1 i 3, jednolicie dla wszystkich drzew lub krzewów albo różnicując je ze względu na:

- 1) rodzaj lub gatunek drzew lub krzewów;
- 2) obwód pnia drzewa lub powierzchnię krzewu albo krzewów rosnących w skupisku.

- ust. 5-9 otrzymują brzmienie:

„5. Stawki opłaty za usuwanie drzew nie mogą przekraczać 500zł.

6. Stawki opłaty za usuwanie krzewów nie mogą przekraczać 200zł.

7. W przypadku, gdy rada gminy nie określi zgodnie z ust. 4a wysokości stawek opłaty, o których mowa w ust. 1 i 3, do ustalania opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu stosuje się stawki, o których mowa w ust. 4a.

8. Stawki, o których mowa w ust. 5 i 6, podlegają z dniem 1 stycznia każdego roku waloryzacji o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej.

9. Minister właściwy do spraw środowiska, w terminie do dnia 31 października każdego roku, ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość waloryzowanych stawek, o których mowa w ust. 8.”;

4) w art. 86

a) w ust. 1:

- uchyla się pkt 2,

- pkt 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7) drzew, których obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm nie przekracza:

a) 120 cm - w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej oraz płatanu klonolistnego,

b) cm - w przypadku pozostałych gatunków drzew

- w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania innego niż rolnicze, zgodnego z przeznaczeniem terenu, określonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;

8) krzewu lub krzewów rosnących w skupiskach, pokrywających grunt o powierzchni do 50 m², w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania innego niż rolnicze, zgodnego z przeznaczeniem terenu, określonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;”

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Rada gminy, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, może określić, że opłat za usunięcie drzewa lub krzewu nie nalicza się także w przypadku innych drzew lub krzewów, wskazanych w oparciu o kryteria, o których mowa w art. 83f ust. 1a.”:

5) w art. 89 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Administracyjną karę pieniężną, o której mowa w art. 88 ust. 1 pkt 1-3, ustala się w wysokości dwukrotnej opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu, o której mowa w art. 84 ust. 1, a w przypadku, w którym usunięcie drzewa lub krzewu jest zwolnione z obowiązku uiszczenia opłaty, administracyjną karę pieniężną ustala się w wysokości takiej opłaty, która byłaby ponoszona gdyby takiego zwolnienia nie było.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2100, z późn. zm.) po art. 14a dodaje się art. 14b w brzmieniu:

„Art. 14b. 1. Właściciele lasów realizują cele i zasady gospodarki leśnej wskazane w ustawie, w szczególności wypełniają obowiązki, o których mowa w art. 9 ust. 1, art. 13 ust. 1 i art. 14 ust. 4, w sposób przez siebie określony, chyba że sposób wypełniania danego obowiązku został ustalony przez przepisy prawa.

2. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, model sposobu realizacji celów i zasad gospodarki leśnej, będący kodeksem dobrych praktyk w zakresie gospodarki leśnej, uwzględniając:

1) cele określone w art. 7 ust. 1, w tym potrzebę zachowania wszystkich zasobów, tworów i składników przyrody w odpowiednim stanie, w szczególności gatunków, które są przedmiotem zainteresowania Unii Europejskiej,

2) uwarunkowania gospodarcze, społeczne i kulturowe oraz cechy lokalne.

3. Gospodarka leśna wykonywana na podstawie kodeksu dobrych praktyk, który spełnia wymogi określone w ust. 2, nie narusza przepisów o ochronie poszczególnych zasobów, tworów i składników przyrody, w szczególności przepisów art. 51 i art. 52 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.”;

Art. 3.

Do dnia 31 grudnia 2017 r. uznaje się, że gospodarka leśna nie narusza zakazów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1-3, 7, 8, 12 i 13 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w

przypadku, gdy jest wykonywana na podstawie planów, które zostały poddane strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

Art. 4.

1. Do postępowań w sprawach, o których mowa w art. 83-87 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy nowe, chyba, że opłata za usunięcie drzewa naliczona na ich podstawie byłaby wyższa niż opłata naliczona na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Do postępowań w sprawach, o których mowa w art. 88 i 89 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy nowe, chyba że kara pieniężna wymierzona na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, byłaby względniejsza.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

UZASADNIENIE

Proponowana ustawa ma na celu dokonanie najpilniejszych zmian w ustawie o ochronie przyrody i ustawie o lasach.

Celem projektowanej ustawy jest dokonanie zmian dostosowujących regulacje dotyczące wycinki drzew i krzewów. Będą one miały na celu istotne zwiększenie uprawnień właścicieli nieruchomości, na których rosną drzewa i krzewy, uproszczenie regulacji dotyczącej wycinki oraz wyposażenie jednostek samorządu w kompetencje do dostosowywania poziomu ochrony zieleni do ich potrzeb.

Po pierwsze zlikwidowane zostanie obecne ograniczenie właściciela nieruchomości prywatnej w usuwaniu drzew i krzewów rosnących na działce. Obecne przepisy wymagają od niego wystąpienia do wójta, burmistrza, prezydenta miasta o zezwolenie na takie działanie, co stanowi nadmierną i nieuzasadnioną ingerencję w możliwość wykonywania prawa własności nieruchomości. Podkreślić należy, że stosowanie obecnych restrykcyjnych przepisów nie spełnia swojej roli, gdyż i tak niemal wszystkie decyzje, które wydają ww. organy są pozytywne, zezwalają na usunięcie drzewa i krzewu. Obecna procedura niepotrzebnie obciąża więc zarówno właścicieli nieruchomości, jak i organy administracji. Ww. zmianie towarzyszyć będą inne, które zakładają zmniejszenie administracyjnej kontroli wycinki drzew i krzewów (m.in. podwyższone zostaną obwody drzew, co do których nie ma obowiązku uzyskiwania zezwolenia) oraz obciążenia finansowe wnioskodawców związane z uzyskiwaniem zezwolenia (m.in. podwyższone zostaną obwody drzew, co do których nie ma obowiązku uiszczenia opłaty za usunięcie).

Po drugie wprowadzone zostaną zmiany umożliwiające gminom rezygnację z konieczności uzyskiwania zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów w wybranych przez nie sytuacjach oraz rezygnację z opłat za usunięcie, także w wybranych przez nie sytuacjach. Rozwiązanie takie umożliwi gminom dostosowanie zakresu prowadzonych przez nie postępowań do rzeczywistych możliwości i potrzeb danej gminy. Gminy uzyskają także możliwość określania stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów, co oznacza, że uzyskają realny wpływ na poziom swoich dochodów z tytułu opłat.

Po trzecie projekt zawiera zmiany upraszczające regulację dotyczącą usuwania drzew i krzewów, m.in. uproszczony zostanie mechanizm ustalania opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu (rezygnacja z konieczności wydawania rozporządzenia określającego wysokość stawek), a z ustawy usunięty zostanie obowiązek uwzględniania przy ustalaniu opłaty współczynnika lokalizacji.

Celem projektowanej ustawy jest także umożliwienie zachowania na terenie lasów oraz w ich sąsiedztwie wszystkich elementów środowiska we właściwym stanie ochrony, w szczególności gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków,

Realizacja tego zamierzenia polega na ściślejszym powiązaniu ustawy o lasach z systemem ochrony środowiska, składającym się z ustaw regulujących ochronę poszczególnych jego elementów. Ustawa o lasach już obecnie wiąże gospodarkę leśną z innymi elementami środowiska (art. 1 pkt 1). Jest to jednak zapis ogólny, a sposób realizacji celów i zadań gospodarki leśnej, poza ogólnymi wskazaniem zawartymi w planie urządzenia lasu, nie jest określony. W związku z tym proponuje się określenie w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska wzorcowych działań będących realizacją tych celów w taki sposób, iż zagwarantuje to zachowanie wszystkich elementów środowiska we właściwym stanie ochrony. Obecnie największy zarządca lasów w Polsce – Lasy Państwowe – posiada takie zasady jako własne uregulowania wewnętrzne, będące zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych. Zamiarem projektodawców jest wprowadzenie takiego rozwiązania jako wspólnego dla wszystkich właścicieli lasów, które zarazem byłoby stabilniejsze i poddane kontroli ministra ds. środowiska. Minister ten, zarządzający ochroną całego środowiska naturalnego, dbałby o zachowanie równowagi pomiędzy poszczególnymi jego elementami, co uniemożliwiłoby wybiórcze stosowanie przepisów i preferowanie jednych elementów środowiska kosztem innych. Należy podkreślić, że

możliwość określenia przez ministra dobrych wymagań w zakresie praktyki leśnej istnieje również obecnie, choć w ustawie o ochronie przyrody, lecz wymagania te nie zostały dotychczas określone.

Potrzeba wprowadzenia przepisu przejściowego (art. 3) wynika z systemowej nowelizacji prawa ochrony środowiska (ustaw z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2015 r. poz. 1936 i 2171), która wchodzi w życie dnia 1 stycznia 2017 r. Jedną ze zmian przewidzianych w nowelizacji polega na rozdzieleniu ocen oddziaływania na środowisko planów urządzenia lasu od oceny spełniania przez gospodarkę leśną wymogów z zakresu ochrony przyrody. Projektowany przepis nie zmienia tej zasady, lecz ma na celu ułatwienie dostosowania się do niej poprzez wprowadzenie okresu przejściowego wynoszącego 1 rok. Jest to więc przepis epizodyczny, który ma obowiązywać do dnia 31 grudnia 2017 r.

Projekt wywołuje korzystne skutki społeczno- gospodarcze.

Projekt ustawy nie wywołuje skutków dla budżetu Państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.